Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 4393 — SIX PAGES — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 26

Thứ tư 24 Mai 1933

Mùng 1 tháng năm (âm) năm Quí-Dậu

LUC-TINH TAN-VAN

GIÁ BÁO
Một năm..... 12$00
Sáu tháng..... 6.50
Ba tháng..... 3.50
Mỗi số..... 0.05

XIN LƯU Ý
Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý hai vô đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v. Ngọ, Chủ-nhiệm.

Báo xuất-bản hằng ngày, trừ ngày 15 và Chúa-nhựt

Gửi dây thép đề: LUCTINH SAIGON
Giấy thép nói: Số 203-Saigon

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN VĂN CỦA * CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 57.— SAIGON

Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp Quốc: E. BOURDET & Cie, 9, rue Troyhet Paris (VII)

A LOUER

Nông-gia điền-chủ ta còn có nước kiện lại chà và hàng

Hồi xưa, người mình có đặt một bài thơ «Mẹ gởi cho con» trong đó có câu:

«Thuở ngày nghèo gạo lúa năm tiền,
«Mẹ nhịn miếng nuôi con khôn lớn.»

Cũng không phải là xưa gì đâu. Hồi còn xài tiền kẽm, tiền quan. Thuở đó, đồng tiền còn eo-hẹp, sự giao-dịch không được phát triển như bây giờ, lúc năm ngày nghèo đói kém, một gạo lúa năm tiền, đã là quá nhiều rồi. Năm tiền, một gạo lúa, mẹ phải rướm nước mắt, nhịn miệng để nuôi con khôn lớn.

Còn bây giờ, nói chuyện hiện tại mà nghe, đương lúc người ta ngất một gạo lúa chỉ có ba cắc, ba cắc rưỡi một gạo. Tiền vốn một gạo lúa cũng là 3 cắc, 3 cắc rưỡi rồi. Gạo lúa 3 cắc, 3 cắc rưỡi, trong gia-đình chẳng những phải nuôi con mà lại còn phải bại sản, tán-gia để lo nợ.

Ba năm nay, cơn bão kinh-tế mới thổi qua một vài giạo, nông gia điền-chủ ta bị phá sản một cách rất mau, không ai mà ngờ trước được. Có như vậy mới sáng mắt những người không lo hậu.

Của ít muốn xài cho thả cửa, sắm xe-hơi, tàu-hơi, xài cho bồng thang-lang, cứ ỷ lại vào ba hột lúa. Không có cũng cáo cấu cho được mới nghe. Một mũi lãm ra mười, dịch với xóm riềng thiên-hạ. Có người cho vay, cứ việc vay. Một chữ ký đã có thể lấy liền đôi ba chục ngàn, năm bảy chục ngàn. Công nợ có bọn tá-điền, chạy da phòng trán quanh năm, làm ra hột lúa, lo cho rồi. Trối thây một vốn mười lời. Vì vậy, trong khoảng hai ba năm 1926, 1927 1928, chúng ta thấy tiệm Chà-và xá-trí và hàng cho vay mọc lên như nấm.

Lúa sụt giá, lúa không có thị trường nào ăn, nông-gia, điền-chủ ta cứ vựa lại đó chờ thời. Lúa bán không được tiền đâu có mà trả nợ. Dẫu cho lúa bán được đi nữa, bán lỗ vốn như thế kia, cũng chẳng phương gì xoay đâu cho đủ tiền để trả những món nợ «ngập đầu».

Hàng cho vay phải đóng cửa, không cho vay nữa, chỉ lo thâu. Chẳng hạn mà như rủi nhau, lớp hàng lớp băng, lớp Chà và xá-trí phát đơn đi kiện nông-gia điền chủ ta. Kiện phát-mãi thi-hành gia-viên điền-sản. Năm 1930 1931 và 1932, trong các tòa-án, người ta làm việc mệt đi thôi. Ở các tòa lớn miệt Hậu-giang, như Cantho, Soctrang, Bacliêu, mỗi phiên tòa hộ xử mỗi tuần, ít nào cũng có sáu bảy chục vụ hàng, Chà kiện nợ nông-gia điền-chủ ta. Rủ nhau đi kiện, rủ nhau thi hành. Hỏi ôi! công tu tạo, đổ mồ hôi, xót con mắt mới được những điền-địa phi-nhiêu như thế kia, chỉ vì nạn kinh-tế khủng hoảng, thêm cái tánh không lo hậu của mình, mà bao nhiêu đất ruộng đều phải đổi chủ sang tên.

Phải chi thi-hành phát-mãi đất ruộng, bán cho được giá như trước, đủ trả nợ chẳng nói làm gì! Giá đất ruộng cũng tùy theo giá lúa sụt đi một cách rất đáng sợ. Của trăm ngàn bán lại có mộ. Nông-gia điền-chủ ta bị phá sản rất nhiều.

Chánh-phủ thấy thế, tìm phương cứu cấp.

Quan Chưởng-lý thấy nông-gia điền-chủ bị phá sản như vậy, mới sức cho các tòa-án, dạy các quan tòa phải tùy theo việc, theo trường-hợp, cho kỳ-triển trong một thời-gian có hạn định.

Ngoài ra việc cho kỳ-triển nợ nần, chánh-phủ cũng bày ra nhiều phương kế khác để cứu-cấp nông-dân. Sở cho vay dài hạn (crédit à long terme) vì đó ra đời. Nông-gia điền-chủ ai nghe nói có sở cho vay dài hạn, chẳng vui mừng, hy-vọng vào đó. Nhưng hy-vọng bao nhiêu phải bị thất-vọng bấy nhiêu! Sở cho vay dài hạn cũng chẳng giải nợ là cùng.

Nợ không biết lấy gì trả, tiền đâu có để làm mùa. Vì vậy ruộng cày cấy được phải bỏ hoang vu. Trải qua ba năm, có ba năm, mà 2.193.000 mẫu ruộng cày cấy được, hết 350.000 mẫu để không, chẳng có một công ra. Có đất phải bỏ hoang, rồi đây con số 350.000 chẳng làm thế gì kềm nổi đừng lại được. Nó sẽ tăng lên hoài...

Chánh phủ đã thi ân, cho kỳ triển. Năm ngoái, có nhiều ân tòa cho kỳ qua mùa lúa rồi, nghĩa là năm nay, đến tháng Avril, Mai người thiếu nợ phải trả vốn và lời. Nếu không trả thì ân kỳ sẽ được thi hành ngay. Mới tính làm sao bây giờ? Lời không có mà trả, nói chi đến vốn.

Phần nửa điền-chủ ta bị khuynh sản mấy năm trước rồi. Còn lại một ít ở năm nay. Chạy trở sao khỏi nắng, chúng ta hiện-thời đang ở vào tháng năm tây. Những ân tòa kia đến tháng nầy, năm nầy sẽ được đem ra thi-hành. Điền-chủ nông-gia ta phải chịu chết hay sao?

Người ta trước khi ngật mình còn có lúc hồi-dương thay. Điền-chủ nông-gia không lẽ khoanh tay chờ cho người ta thi-hành ân. Bởi cớ hy-vọng bằng quơ, nông-gia điền-chủ ta liều phát đơn trở lại kiện hàng, kiện chà và xá trí. Kiện ân đình việc thi-hành ân tòa dạy hồi năm ngoái lại nữa! Chúng ta cứ xem ở các tòa ân đủ biết. Hai ba tháng trước và hiện nay, điền-chủ ta ngoái lại đâm đơn kiện chủ nợ nhiều lắm.

Bỉ biết, như chúng tôi nói, điền-chủ nông-gia ta trở lại kiện chủ nợ cũng chẳng khác nào người chết hồi dương. Sở dĩ đi kiện là để làm cho dài-dài dây-dưa ngày tháng, may ra trì ngày tòa xử thất, dạy thi-hành ân trước, thì không biết chừng, giá lúa sẽ bắt lên, hoặc một nguyên-nhân nào khác để vùng-vẫy khỏi cái kiếp khuynh-sản tán gia.

Hơi thở cuối cùng, hy-vọng viển-vọng!

Hiện nay, muốn nói cho đúng nông-gia điền-chủ ta đương rán sức «hồi-dương» để hy-vọng gặp một tay danh-y cứu chữa.

Chúng tôi đã nói, cái hy-vọng đó là hy-vọng bàng-quơ.

VIỆT-BẰNG.

Viên-chức nhà-nước sẽ làm việc 48 giờ một ngày chăng?

Hội Quan lại liên-hữu ở Bắc-kỳ mới cho hội Quan lại liên-hữu Nam-kỳ hay rằng mới đây ủy-ban vệ-sanh ở Bắc-kỳ tiếp được và sắp xem xét một bản dự án, xin bắt buộc hết cả viên chức của Chánh-phủ phải làm việc 8 giờ một ngày. Làm như thế, thì công việc của Chánh-phủ mới không vì sự giảm bớt viên-chức mà phải bề trễ đi.

Cứ tỉ eo lời của hội Quan lại liên-hữu Bắc-kỳ thì giờ làm việc sẽ định như vầy: Sớm mai 8 giờ đến 12 giờ, chiều 3 đến 7 giờ.

Nếu tin nầy xác thiệt, thì giờ làm việc đã định trên đây, sẽ có hại, vì, làm việc đến bảy giờ tối, các viên-chức còn rảng giờ đâu để mà tập luyện thể-thao, hầu có sức để làm việc rằng nổ được.

Chúng tôi rất mong rằng dự án nầy sẽ không được chuẩn y.

Ai muốn vừa làm giàu, vừa giúp cho thanh niên du học sanh Annam ta ở bên Pháp thành tài, thì hãy mua giấy số giúp Học Sanh Quán Đông-dương Ngày xổ, không định: 14 Juillet 1933.
Số độc đắc trúng 20.000$.

PHÒNG-VĂN QUAN TRẠNG-SƯ
G. PETIN, A. GONON
và M. ZEVACO
Ở đường Taberd số 8-10 tại Saigon

Vưng sự định trong điều ba trăm sáu mươi lăm của chỉ-dụ ngày hai mươi mốt tháng bảy langsa năm một ngàn chín trăm hai mươi lăm, việc luật phép động phát từ thứ hai bán-khoán đất «Cholon Vieux Marché» chợ cũ số 58, mấy đông tên:

1° HUI BON HOA KHIEN NAM,
2° HUI BON HOA KHIEN SON
3° HUI BON HOA KHIEN CHIOU
4° HUI BON HOA KHIEN HONG
5° HUI BON HOA KHIEN TON
6° HUI BON HOA KHIEN LOU

có làm, vì người mua đất ky chiếu theo ân đầu giá ngày mười hai tháng giêng langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi ba, từ bản khoán chánh tên QUAN-LE, đàn bà góa chồng SAM-CANG, đã khỏi nước, đem theo tờ ký.

Saigon, ngày mười hai tháng năm langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi ba.

Ký tên: A. GONON

NHỰT-KÝ

(Tiếp theo)

Cười hỏi xong, đem cô Hà thì Xích-cô và Nguyễn-Hào với Xích-cô, trường là hiệp mật. Vì chi đêm vắn tình dài!

Nguyễn-Hào lập tâm, trổ tài nghề cho uy biết. Đi sau một tấm bố rất lớn, để hoa chơn dung. Nguyễn-Hào lại có mua cho Xích-cô một cái khăn, cho ng, một cây đà-lùn, với một đôi giầy cao gót; chẳng kể phần-son là điểm cho thêm xinh. Xích-cô lấy làm thẹn thùng, song duyên mới vừa ưa, chả dám làm mích lòng. Cực chẳng đã phải vâng. Mấy ngày hai buổi, Xích-cô phải điểm trang, ngồi cho Nguyễn-Hào coi vẽ. Ngày nào như ngày nắng, hơn bảy bữa chưa rồi. Xích-cô ngả lòng trở quay. Nguyễn-Hào theo rán-nỉ ỷ ôi. Nguyễn-Hào lại nói: «Tôi mà vẽ hình mình rồi chưng để lại nhà hát Tây, có lo gì sự-nghiệp. Tiền-bạc tôi thiếu gì!»

Xích-cô không hiểu sao mà tiền-bạc tôi nhiều, song nghe nản-nỉ phải cam lòng, ngồi cho chồng vẽ. Nhiều khi mãn giờ, Xích-cô muốn biết hình mình ra sao, chạy lại coi, mà Nguyễn-Hào không cho, lật đật đậy che kín mi kín mích. Lại nói:

«Đợi rồi hết sẽ coi, mình vội chi làm vậy!»

Nói cho phải, Nguyễn-Hào vẽ hình Xích-cô, coi ý lo lắng sắn sóc hơn hình ai hết trắng. Nhiều khi bỏ ăn bỏ ngủ lận mà! Chưng xong, Nguyễn-Hào lấy làm khoái chí, vui mừng, kêu dự ra coi cho biết. Xích-cô vội-chạy ra. Vừa thấy hình cô, cô đã không vui, lại bỏ đi sol kiến. Sol kiến rồi, cô xây lại coi hình: coi đi coi lại mấy hồi, cô ũ mặt châu mày, làm thinh không nói. Cô bỗ cô đi vô. Vô phòng cô sắp quần áo vô hom-ly, rồi cô kêu xe, tuốt về nhà cha-mẹ.

Về tới nhà cha mẹ, Bà-thị xích-cô xuống xe, bước vào, thấy mẹ đang ngồi nơi ván, nâng vùng khác rồng và nói:

«MẸ ÔI! CON HẾT MUỐN LẤY CHỒNG!»

Bà mẹ — cũng là nói theo điệu Bắc — Bà mẹ ngẩ ra thấu con, lòng mừng khấp khởi; song chưa kịp hỏi tiếng gì đã nghe con khóc; khác sa nói sự-phân chia. Bởi vậy Bà mẹ lấy làm ngạc nhiên, tay cầm ống tay cầm chia đưa lên tới miệng mà ngưng để, trợ mắt nhìn con, mở lời nghiêm huấn:

«Con... nè nói nữa!»

«Nầy con, mẹ nói cho con biết: Vợ chồng là việc, trinh-tiết, tác-ở; có phải là ăn gỏi nằm nhờ, con không muốn nay hờ mai hẩn. Sớm đào tối mận, bướm chán ong chường; chứ tào khan bất khả hạ đường, hay gì thói Sâm-Thương lương cách». «Mà ôi! Con cũng muốn lắc xanh đầu bạch, thề một đôi kim-thạch chi tâm; nhưng bởi con dòm thấy, thân con như ngọc trắng cất lầm, mà nghĩ đến m... coi, con còn mong-mỏi chi, mà chưa sớm tính đơn Cầm quả biết. Xét kỹ, mà ôi, con cũng tiếng trăm-ann, thế-phiết, con mà vâng chịu chỉ lũng công chàng đây, là muốn dựng rên Hồ Việt nhứt gia; ấy cũng bởi, tưởng cho chàng gan-ruột khác người lẻ, chớ có ăn đầu, bụng đa ở, nhẹ lẻ con khi. Từ khi nó đem con về đến nay, xem kim-cải như đồ nó-ri, không niệm câu phụ qui thế bình; không mộ giờ hân-hỉ sự tình, cho rõ nghĩa Bố-kinh với thế...

— Ủa! Vậy chớ nó làm sao a... con?»

— Mà ôi, tệ ấu quá lẽ, ngân lời nói nói cũng chẳng khám; tham rất đời tham, mười miếng kể, kể làm sao xiết. Nam-kỳ đều biết, lục tỉnh vang danh, coi đông sư lớn tự trái bạnh, cho chữ phủ làm anh chữ quát. Lấy phần-son làm lợi, bắt bỏ-lữu kiếm tiền...

— Ý Trời-Đất! Nói vậy nó cưới con về trao đổ bán đuyên, thằng lệ đời ai! sớm những tối con ngừa-nghêng trường Sử!

— Thưa không! Thật nó chẳng bắt con làm đi, nhưng mà xem cho kỹ nghĩ cho cùn lại rồi, nó là tay hữu thỉ vô chung: chẳng bi trang hảo-kiết anh-hùng, không sánh bực vương-tôn qui-khách. Không bắt con làm vách, mà dựng đề khinh hình, mang giầy cao theo kẻ quê, người thinh, choáng khăn sạt cho đợi hình nhớ dân. Ngồi cho nó họa chơn-dung đem bán, thấy vẫn ai, nên vẻ hình để đem chưng nhà hát. Vẽ rồi, con coi, hình dung không tại, mày-mặt khác xa; như con bấy lâu, ai chẳng khen nhan sắc mà-mà, mà không biết nó mắc chứng cối gì, nó vẽ, phân hương ra phai lợt! Lần-lơ cười cợt, kém chi người chết hồi dương. Sở dĩ đi kiện là để làm cho dài-dài dây-dưa ngày tháng, may ra trì ngày tòa xử thất, dạy thi-hành ân trước, thì không biết chừng, giá lúa sẽ bắt lên, hoặc một nguyên-nhân nào khác để vùng-vẫy khỏi cái kiếp khuynh-sản tán gia.

Hơi thở cuối cùng, hy-vọng viển-vọng!

Hiện nay, muốn nói cho đúng nông-gia điền-chủ ta đương rán sức «hồi-dương» để hy-vọng gặp một tay danh-y cứu chữa.

Chúng tôi đã nói, cái hy-vọng đó là hy-vọng bàng-quơ.

VIỆT-BẰNG.

Những án lớn bên Pháp trong năm vừa qua

Cái án Gorguloff ám sát tổng thống Doumer

(Tiếp theo)

Sau ông Paul Reynaud, thì nhà văn sĩ Claude Farrère ra tòa làm chứng.

Ông thuật một cách đơn giản vì sao ông bị thương, trong khi ông chạy đến tiếp cứu tổng-thống Paul Doumer.

Ông Farrère. — Tôi thình lình nghe một tiếng, giống như là tiếng roi nẹt. Nếu tôi không thấy tổng-thống Paul Doumer xửng vững, thì tôi cũng không để ý đến. Thấy ngài xửng vững, tôi chạy đến để che đậy cho ngài. Có lẽ, trong lúc hoảng hốt, tôi có nói: «Ở đây, có vụ ám sát...» Song tôi không nhớ chắc có nói vậy hay không.

Vài phút sau khi xảy ra vụ ám mạng, có kẻ nói với ông Claude Farrère rằng tay mặt ông chảy máu. Chưng, ông mới hay rằng ông bị hai viên đạn bay trúng ông, một viên trúng cánh tay và một viên trúng vai.

Quan chánh tòa Dreyfus và quan chưởng-lý khen ngợi ông Claude Farrère về tánh can đảm của ông.

Sau ông Claude Farrère, có nhiều người chứng khác ra tòa khai.

Ông Jacques Mortane, viết báo khai rằng Gorguloff bắn phát đầu, rồi chừng 15 giây (Secondes) đồng hồ, thì bắn phát thứ nhì.

Nương nông Paul Guichard, cai quản sở cảnh sát thành phố lại nói rằng lời khai ông Jacques Mortane sai. Ông Paul Guichard có mặt trong khi xảy ra vụ ám mạng, và, vừa nghe tiếng súng đầu nổ, thì ông nhảy đến đánh tên sát nhơn liền.

Sau ông Paul Guichard, đến phiên ông đốc-tơ Paul, là người đã khám nghiệm tử thi quan tổng-thống để tìm hết coi những viên đạn của kẻ sát nhơn trúng vào chỗ nào trong thân thể ông Doumer.

Ông đốc-tơ Paul khai rồi, Gorguloff có xen vào nói:

— Tôi thấy cái đầu bục phễu của tổng-thống Doumer, thì tôi bắn càng chớ không nhắm hướng... ông tổng thống nước Pháp chết vì một trận giữa chánh-trị.. Tôi cũng vậy...

Phiên tòa ngày 26 Juillet

Phiên tòa nầy là phiên tòa riêng của mấy ông lương-y khám bịnh điên!

Mấy ông lương-y ấy, mỗi ông thung dung bày tỏ ý kiến mình đối với vụ án mạng nầy.

Gorguloff có điên không?

Bà ông lương-y của tòa thì nói Gorguloff không điên và phải chịu cả trách nhiệm của cái vụ án mạng và đã gây ra, còn ba ông của trạng-sư Gérard cậy, thì lại nói Gorguloff điên.

Gorguloff trong phiên tòa nầy, vẫn bảo chữa cho mình một cách kịch-liệt, và mấng nặng lời ba ông lương y của bên buộc tội để nói rằng và không có điên. Rồi Gorguloff khen ngợi cái tài nghề của ba ông lương y đã nói rằng, vì trí óc không tỉnh nên và không phải chịu trách nhiệm về cái việc ấy đã làm.

***

Kỳ điều tòa, vẫn trước lúc khai mạc buổi nhóm, ông chánh tòa Dreyfus tiếp được thơ yêu cầu cho phép vào coi, của ông Dovgalewsky, sứ thần Nga-sô-Viết ở Paris. Quan chánh tòa Dreyfus nhận lời xin ấy.

Tòa nhóm lại xong, Gorguloff bước vào, ngồi phịch xuống ghế. Bộ gương mặt của Gorguloff tỏ ra rằng và có hơi mệt mỏi, và cặp mắt của và, mọi lần sáng quắc, bấy giờ ủ ê và có khoen xanh chạy chung quanh. Thái độ Gorguloff vẫn trầm tịnh.

Sau khi nghe nhiều người chứng, tòa cho gọi anh Lazareff, là người linh Nga, bị Gorguloff hành hạ lúc ở bên Nga.

Lazareff là một anh chàng vóc vạc lớn, ốm, nước da ngăm ngăm. Hiện giờ, Lazareff làm thợ ở miền Hautes Pyrénées.

Lazareff ra tòa khai bằng tiếng Nga, và phải nhờ viên thông ngôn của tòa là ông Tsatskin cắt nghĩa lại giùm.

Lazareff thuật lại kỹ càng lúc và đi làm linh theo đạo binh của hai ông nguyên-soái Denikin và Wrangel, hồi xảy ra trận cách-mạng. Hai đạo binh của hai vị nguyên-soái nầy thất trận, Lazareff bèn nhập vào đạo binh của quan tư Nazeakoff. Đạo binh nầy bị thất trận nữa, làm Lazareff lưu lạc đến Ros'ov sur-le Don. Chính là nơi đó, Lazareff gặp Gorguloff.

Kính cáo độc-giả

—o—

Nhơn dịp lễ Thăng-thiên (Ascension) các tí các sở đều nghỉ cả cả chúng tôi cũng xin kiếu lỗi cùng chư qui độc-giả tạm nghỉ một số bữa thôi nầy.

Chúng tôi xin hứa với độc-giả rằng trong số ngày thứ năm sau, 1er Juin, chúng tôi sẽ cống hiến độc-giả nhiều bài vở vui, lạ, có ích.

NHỚ ĐỌC TIỂU-THUYẾT:

Ông thầy Chà

BÊN TRƯƠNG TU.

người trưởng sứ lân-xanh: lõa-lồa tánh tình, thua gì bọn «nhành chim là gió».

«Mà ôi, Đăng mà không hiếp Đế, thì phải toan rời gối rã chân; mà ôi, thà con về chốn cũ ở an, cội thung nương dựa lánh trang mặt mình; con không lấy thợ về hình!»

LÂM-VĂN-NGỌ.

CHUYỆN TRONG XỨ

NAM-KỲ

Một người cụ li tê xuống giếng

Hôm kia, người cụ li tên là Ng.-v-Đạt, làm việc tại sở cao-su Bao-lach (Giadinh) đang lum khum kéo nước trong một cái giếng lên, thình lình sẩy chơn té xuống. Những người ở gần cái giếng thấy kịp nên lại kéo tên Đạt lên được, Đạt không phải uống nước bao nhiêu, song mình mẩy bị thương bộn, nên đã được vào nằm nhà-thương Gadinh.

Thấy ai trôi dậy ?

Cô bốt quận thứ ba, sáng hôm qua có gặp, trôi ở dưới Cầu-Bông ở Đất-hộ, một cái thây đàn-ông, đã sình lên nhiều rồi, và không ai nhìn nhận được mặt mày cả.

Hai chiếc xe hơi đụng lộn

Sáng hôm qua vào 7 giờ, ở đại lộ Bonnard, gần ga xe-điện Saigon, một chiếc xe Delage và một chiếc xe Chevrolet đụng lộn. Trên một cái xe trong hai chiếc ấy, có một người Âu cầm bánh.

Người ngồi trên xe không việc gì cả, chỉ có xe hư bao chút đỉnh thôi.

Đón đánh người giữa đường để cướp của

Tên Lê-Định-Khoan, 28 tuổi, hôm kia, vào lúc chiều, đi làm về thì bị tên Đẩu đón nửa đường đánh cho vài gậy trên đầu và trên lưng.

Bị đón đường, Khoan ngã ngửa ra, tên nọ liền lục xét trong mình va, lấy được hai đồng bạc.

Cậu cướp nọ, được tiền rồi, định tẩu thoát, song đã bị hương-chức nơi đó tóm giam.

Hai đồng bạc không có là bao, mà ở tù, oan quá !

Nữ anh hùng giao chiến !

Tối hôm kia, Nguyễn-thị-Huyện, 22 tuổi, vì một chuyện nhỏ mọn mà gây lôn với một người đàn-bà ở.

Bàn dầu hai chị còn « đào mồ cuốc mả » lẫn nhau, thét rồi hai chị xáp lại gần, nắm đầu, xé áo, quần, cần, tưng bừng.

Hốt cuộc thị-Huyện, mặt máu mũ đầm đìa, đi đến nhà-thương cho băng bó rồi đi về nhà, nghỉ.

BẮC-KỲ

Vì tờ nhựt-trình dàm người bốn lát dao

Namdinh. — Trần-v.-Luyến, quán làng Đẩu-lực huyện Vụ-bản, làm cơ-nghệ cho tiệm bánh lấy số 222, phố Paul-Bert, thường lúc rảnh việc mua nhựt trình xem cho biết đó biết đây.

Cũng như mọi lần, hôm thứ năm trước, Luyến lấy hai xu mua tờ báo.

Còn đang đọc thì Luyến bỏ bàn việc, phải bỏ ở giường.

Niệm, 16 tuổi, quê ở Định-hữu, cũng làm ở đấy, thấy tờ báo bỏ mới lấy đi gói bột.

Trông thấy, Luyến sắt tiếng cự, và đòi cho được tờ báo.

Niệm nghĩ tờ báo là của mấy mươi mà ông bạn đồng-nghiệp nói nặng nhẹ, cũng hăng hái trả lại miếng một, miếng hai.

Rồi, trong nháy mắt, Niệm móc ngay dao nhọn bỏ túi, đâm Luyến 4 phát : hai ở ngực, hai ở vai, máu chảy như người tắm.

Xe vào nhà-thương, Luyến hiện phải nằm điều trị ở đó.

Còn hung-thủ thì đã bị bắt tống giam.

TRUNG-KỲ

Ông Nguyễn-bá-Trác được thăng Tổng-đốc

Trong một tờ chỉ du trước Hoàng-thượng đã đổi mới cả tòa Nội-các, bổ chức Thủ-tướng và ngài tự ngồi chủ-tọa hội-đồng cải-cách.

Ngày 9 Mai tức là ngày 18 tháng tư năm Bảo-Đại thứ 8 vừa rồi, ngài lại hạ chiếu thăng cho các quan chức sau đây :

Ông Nguyễn-Hy, Thị-lang, hiện giữ chức Phủ-doãn Thừa-thiên, thăng Tổng-đốc Bình-định.

Ông Nguyễn-bá-Trác, Tuần-vũ tại Quảng-ngãi, thăng Tổng-đốc, nhưng vẫn ở tỉnh ấy.

Ông Hương-quản-Dịch, Thái-thường Tự-khanh, hiện Tuần-vũ Phú-yên, nay bổ Tuần-vũ Bình-thuận.

Ông Đặng-Ly, Bố-chánh Nghệ-an, lãnh Phủ-doãn Thừa-thiên.

Ông Hà-thúc-Du, Tham-tri bộ lại, thăng Tuần-vũ Phú-yên.

Ông Hà-xuân-Hai, án-sát Nghệ-an, lãnh Thị-lang bộ lại.

Ông Hồ-đắc-Ung, Quản-đạo thượng Đồng-nai, lãnh Bố-chánh Nghệ-an.

Ông Ng.-hữu-Tuân, tả-lý bộ-hộ, lãnh án-sát Nghệ-an.

Ông Mai-hữu-Lân, tả-lý bộ binh, lãnh Quản-đạo thượng Đồng-nai.

Ông Hồ-đắc-Hàm, Tế-tửu Quốc-tử-giám, lãnh Tham-tri bộ Quốc-gia giáo-dục.

Ông Ng.-đình-Ngôn, Hồng-lô Tự Khanh, đốc-học Quốc-tử-giám lãnh Tư-nghiệp.

Ông Trần-thành-Đạt, Quản-lộn Tự-Khanh, lãnh Tham-tá Cơ-mật Thị-đang bộ quốc-gia giáo-dục.

Ông Hà-v.-Lân, Hồng-lô Tự Khanh lãnh viên-ngoại Cơ-mật nay lãnh Tham-tá Cơ-mật.

Ông Trần-đình-Trung, Thị-giang học sĩ trí-phú Hình-gia (Thanh-hóa) sung Viên-ngoại bộ Quốc-gia giáo-dục.

Một sự bí mật trong vụ cướp giựt tại Neuilly

Một ông thầy thuốc tự vận trong nhà hàng kia ở gần ga xe lửa Lyon, và một đám cướp giựt trong một nhà riêng nọ, ai nghe ra thì đều cho là hai đám nầy kô ăn nhau chớ chẳng phải chung nhau một đám và ăn chịu nhau chút nào.

Chiều bữa thứ tư nọ có hai tên gian manh mượn tên của một thầy kia mà xâm nhập vào nhà ông rồi cột trói cả đáy tớ gái mà lấy đồ.

Trong vụ nầy có những đều rắc-rối khó hiểu lắm, mạy nhờ có hai nhà một-thám tài mới tìm ra được mối manh.

M. Bacqueyrisse chủ hãng S. T. C. R. P. ở chung với bà vợ tại nhà villa Maillot ở Neuilly, nhà ấy chạy dọc theo rừng Boulogne, nhà riêng ba từng lầu. Trong nhà có mướn một cô đầy tớ gái 20 tuổi tên cô Dufour.

Theo lời cô nầy thuật lại về chuyện mình bị cột trói ra như vầy : Lúc đó gần 2 giờ chiều. Chủ nhà vừa đi khỏi thì cô ta thấy ở ngoài bước vô hai người khách lạ mặt. Cô ta nghĩ thầm khách nầy có bảo tin trước nên cô ta lật đật mở cửa phòng khách mà rước vào không ngờ đâu gì hết. Một người lối 25 tuổi hỏi vậy có chủ ở nhà hay không? Cô ta nói không.

Những người nọ mới tỏ ý muốn đẩi lại ít chữ. Cô Dufour tính thiệt đi ra sau bếp lấy giấy, chẳng dè hai người bước đi theo, người đi trước nói : rằng mình thuộc về sở tuần-cảnh đến đây lấy cocaïne (một thứ thuốc mê quốc cấm) của ông thầy thuốc Griffaut bỏ quên ở đây ngày hôm qua. Nói vừa rồi hai người đó lại xô cô Dufour xuống thang máy; tay cầm sung sẵn chùng nó buộc cô ta phải đi lên lầu thứ nhứt, rồi ép cô ta phải ngồi trên ghế để chúng nó lấy khăn choàn của bà chủ mà nhét họng lại và lấy khăn lót lòng xé hai mà cột tay chơn lại. Đoạn chúng nó mượn cớ nói đi kiếm cocaïne, kỳ thiệt chúng nó lục soát kiếm đồ hàu mà lấy. Người thứ nhì đi lên tới từng lầu thứ ba lấy một đồ rửa mặt bằng bạc. Cách vài phút con tớ gái nghe tiếng người dâu của chủ kêu mình. Lúc đó miệng bị nhét nên nghe kêu thì kêu cô Dufour làm sao lên tiếng được. Bọn cướp kia nghe có tiếng kêu nên liền bỏ đồ mà chạy đi còn cô dâu của ông chủ lúc đó lại bước lên thang máy mà lên, chừng mới thấy tình hình như vậy nên mỡ trói cô ta và gặng cô ấy nhét miệng ra.

Ấy là lời của cô Dufour là người ở của M. Bacqueyrisse khai với ông cò quận Neuilly.

Trong lúc sở tuần cảnh làm ăn-kết vụ ăn cướp nầy thì đàng nầy người ta lại nghe tin ông thầy thuốc Griffaut tự vận tại nhà hàng ở đường Jean Bologne ở gần ga xe lửa Lyon.

Ông thầy Griffaut ở đảo Haiti mới tới hôm trừ ba lối 1 giờ trưa. Ông kêu M. Boniface chủ nhà hàng mà nói rằng ông đi nghỉ, xin đừng đưng cho ai phá giấc ngủ để cho nghỉ cho khỏe. Chẳng dè qua bữa thứ tư chiều lại ông chủ nhà hàng không thấy ông thức dậy nên lên kêu cửa chẳng mới hay ông thầy Griffaut nống thuốc ngủ nhiều quá nên đã chết rồi.

Cô bốt đến xét thấy có cái thơ của ông thầy Griffaut viết để lại nói rằng mình đau bịnh ho suchuyết nên ngỡ là trở về nước Pháp mà đến trị bịnh nầy, chẳng dè người tìm hết phương mà bịnh cũng không thuyên giảm, nên người nhứt định hủy mình chớ chẳng chi lạ.

Thế thì vụ ông thầy Griffaut nầy chết đây giấy tờ nói rành rõi không còn chút gì nghi ngờ, có ai chịu với đám ăn cướp tại nhà villa Maillot. Song chưa biết lại sao mà ông thầy Griffaut lại quen biết với bọn gian manh nên cùng nó mượn tên mà vào nhà M. Bacqueyrisse.

⁂

Vụ nầy bàn dầu kế bàn vầy người luận khác, phân phân bất nhứt. Nhờ sở mật-thám giao cho hai viên thanh tra Couppé và Manny tra xét nên kẻ chẳng mấy ngày họ bắt được tên thủ phạm.

Nguyên bọ có nghe rằng hôm thứ sáu có một tên linh mạch-lô tên là Marcel Brest 21 tuổi mới mãn khóa hiện giờ ở với một người thanh nhân tại nhà hàng ở đường Orsel, nên nghi rằng tên nầy có phụ tay vào đám cướp giựt ở nhà Maillot. Cái linh theo tính hay rằng chẳng là trốn ở nhà cha mẹ vợ nơi ngày rày ở đường Ménilmontant số 158, nhờ gài bẫy nên bắt được chàng ta Marcel Brest.

Khi chàng ta bị bắt thì chàng ta liền nói như vầy : thôi rồi ! tôi bị lôi cuốn vào đám ăn cướp ở Neuilly.

Nghe mấy lời nơi miệng của hơn lớ của Brest khai dầu dưới các sự làm và rồi lại tự nhận là thủ phạm. Nên ông cò tra hỏi gắt lắm, Marcel Brest lại càng khai kỹ càng rõ rệt hơn nữa rằng từ khi nó mãn linh về tới nay nó có quen một tên Armand Péron, tên nầy nói với nó có một đám làm ăn khá lắm ở Neuilly. Chàng Brest nghe nói mới vỡng bụng chịu theo liền. Anh Péron nói với anh chàng Brest rằng anh ta có quen biết với một ông thầy thuốc tên Griffaut. Ông Griffaut có nói với anh ta rằng ông có lá con với nhà Bacqueyrisse ở Villa Maillot.

Bọn ấy mới mượn tên ông Griffaut để có thể vô trong nhà Ma quyeyrisse rồi cột trói có đáy tớ gái Dufour dùng cướp lấy đồ đạc quí báu trong nhà ấy, chẳng dè thiên bất dung gian khiến cô dâu của chủ nhà lên tiếng kêu cô Dufour nên động lam cho bọn đó phải bỏ đồ mà đi.

Còn về vụ hai tên thủ-phạm thì chúng nó khai ngay các việc chúng nó làm.

Tên Péron quen biết được ông thầy thuốc Griffaut là nhờ ông nầy bị bịnh như cuồng tâm rối trí, nhiều lúc ban đêm hay đi lẩm ruồng ngoài đường. Ông ta gặp ai cũng nói chuyện. Chẳng dè đến chừng ông ta gặp tên gian manh Péron ông ta cũng ngỡ là người tử tế, nên ban đầu còn nói xa đến sau lại chuyện gần. Nhờ vậy mà tên Péron mấy biết ông thầy Griffaut là bà con với nhà Bacqueisseirey.

Một năm chải đầu một lần, tốn mấy chục đồng bạc

Ở mạn thượng Lào (hant Laos) có một ít dân Yao (Iao) ở trên ngọn núi cũng như các người Mèo, Man.

Người Yao có lục, đàn-bà con gái mỗi năm mới được chải đầu một lần, mà mỗi lần chải đầu phải chi phí đến mấy chục đồng bạc.

Nguyên tục của họ khi đàn-bà chải xong thì bới tóc, cũng như bới tóc của đàn-ông ta ở Trung-châu, nghĩa là bới tóc về đằng sau gáy chớ không để ngược trên đỉnh đầu như đàn Léo.

Bới tóc xong thì họ nấu sáp ong cho chảy ra rồi phủ thật kín cả tóc bằng một lớp sáp ong khá dày. Khi mới bới tóc phải mỗi con heo thì cảnh nhà giàu nghèo, có khi mỗi 5, 3 con heo và gà vịt với cơm rượu, mà nghèo khó đi nữa cũng phải làm một con heo đáng giá 5, 7 đồng cơm rượu không kể, để mời cả làng đến ăn uống và hát xướng suốt đêm hôm đó.

Tiệc xong, hôm sau lại phải bắt con heo khác, hoặc nhà có heo thì thôi, nếu nghèo không có heo thì phải mua một con heo con nuôi ngay từ hôm ấy cho đến năm sau, đúng ngày tháng chải đầu năm trước, phải làm thịt con heo đó.

Trước hôm chải đầu phải loan báo cho cả làng biết. Hôm chải đầu phải làm một mâm rượu thường, để anh em họ hàng đến ăn uống cho sạy. Ăn uống xong, một vài người chị em trong họ xóm lại chải đầu giúp cho.

Phải bới tóc vào thau hồng cho sáp cũ chảy, lấy lược thưa chải xong rồi chải lược bí cho sạch hết sáp. Lúc đó mới dùng nước vo gạo để độ một hai ngày có nước vo gạo chua. Nước vo gạo làm cho tóc vừa đen, mướt và mềm, nên người Yao nó tóc cũng đen láng không có ai tóc đỏ cả.

Khi khô tóc thì họ mới bới và phủ sáp.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 24 Mai 1933.

	24-5	23-5
Nhà nước.....	10F 00	10F 00
Ngân-hàng Đông-Pháp....	9 84	9 84
Banque Franco-Chinoise..	9 84	9 84
Pinasc. Fr. et C.....	9 84	9 84
Hong-kong Shanghai.....	9 84	9 84
Chartered-Bank.....	9 84	9 84
Sté. Annamite de Crédit...	9 84	9 84

⁂

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon, bao lấy tiền gia ins 66 kilos

Paddy pour riz de choix.....	1$72 à 1$77
Paddy pour riz numéro 1....	1.57 à 1.62
— n. 2.60%. Japon.	1.40 à 1.45
— n° 2,50/60%. Java.	1 30 à 1 33
Paddy alimentaire	1.25 à 1 30

Quan Toàn-quyền Pasquier sắp vào Saigon

Hanoï, 22 Mai. — Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ từ giã Hanoi ngày 23 Mai, để cùng quan chánh văn phòng Norre, quan đầu phòng Tajsake và quan ba Brusseau, đi vào Huế, rồi vào Saigon.

Ngói, gạch và cây cũ còn tốt

Ai muốn mua ngói ĐẠI ỐNG, GẠCH, CÂY cũ còn tốt: tính bảo dùng cất nhà. Để tại Binh-tây gần hãng rượu, bề chỗ chuyên rất dễ vì đã gần sông lại gần lường xe, mua bao nhiêu cũng có. Xin đến thương nghị với Entreprise L. SOYEZ ở tại đường Barbet số 39 Saigon.

NAY KÍNH

MUỐN BÁN

Một cái nhà trệt, ở nhằm chỗ rất phải thế, gần trường học Chasseloup-Laubat.

Nhà ấy gồm có 6 căn, phòng ngủ có phòng trang điểm riêng, cầu tiêu máy, nhà nấu ăn, bồi bếp ở riêng ra cũng có cầu tiêu máy, kho để đồ, nhà để xe hơi, cả thảy đều còn tốt cả.

Giá tính rất hạ, muốn mua luôn cả cả bàn, ghế, hay là nhà không cũng được, vì chủ sắp đi về xứ.

Ai muốn mua xin hỏi tại :

số 29 đường Jauréguiberry (gần đường Barbet) từ 11 tới 12 giờ trưa và từ 6 tới 7 giờ chiều.

« Ông thầy cắt » ở Cao-lãnh đắc khách lắm

Hôm trước chúng tôi có thuật rằng ở Cao-lãnh (Sadec) có một ông thầy, có thể chữa nhiều chứng bịnh cải trời, như bịnh câm, đui, v. v..., chữa bịnh mà không dùng thuốc, chỉ có cắt da xẻ thịt chút đỉnh mà thôi. Chúng tôi lại có hỏi trong hàng độc-giả ai biết tin xác thiệt về vụ nầy, gởi lên cho chúng tôi công-bố cho biết thật giả.

Nay có một người bạn của bổn-báo đi xuống Cao-lãnh về, thuật lại rằng tại nhà « ông thầy cắt » thân chủ ở Lục-tỉnh đến điều trị có mấy trăm người, đông cho đến nỗi, muốn cho có thể chữa bịnh theo trật tự, muốn cho người đến trước được chữa trước, người đến sau phải chữa sau, « ông thầy cắt » phải làm thẻ, có số hẳn hòi mà phát cho bịnh nhơn.

Cứ như lời người nầy thuật lại, thì « ông thầy cắt » có chữa nhiều thứ bịnh thường, song chưa thấy ông chữa bịnh câm, điếc, đui mù.

Độc-giả của *Lục-Tỉnh Tân-Văn* ở Cao-lãnh, vị nào có thể đến tận nơi điều tra, gởi bài cho chúng tôi biết sự thật về vụ nầy, thì chúng tôi rất vui lòng đăng và cảm tạ.

KHI PHỔI YẾU
nên dùng thuốc
PULMONIA
chữa bằng thảo-mộc
Sách tặng quý ông quý bà
E. LOGEAIS, Dược chế: Boulogne-sur-Seine
cùng khắp các tiệm thuốc khắp
Ở Saigon : J. MUS-SOLIRENES-SARREAU

SAVON THƠM
Ấy là mà có 4 xu một miếng, 2 xu một miếng, 1 xu một miếng
SAVON THƠM VIỆT-NAM KIM-KHÁNH
của hàng
SAVON VIỆT-NAM chế ra
Xin hãy mua mà dùng trong thời đại kinh tế này thử, dùng Savon nầy không hư da mặt, không nổi mụng và mùi thơm cảm lắm.

Xin để ý, còn y chỗ cũ

Có người lầm tưởng ông hội-đồng François Sự đã đẹp tiệm thôi bán hột xoàn ở 68 Bd. Bonnard Saigon. Tuy là ông ngăn phố cho mướn một phần, song còn bán hột xoàn vẫn y chỗ cũ. Chớ bán hết sẽ đẹp. — Trái lại lòng nầy còn 2 lô hột dầy, M. Sự lựa thứ tốt hơn hết để dành lại sau, xưa rày vì đi các nơi nay mới gom về tính bán đồ bán thảo cho hết !

Vậy trong đồng bạn nhứt là ai có tịp cưới vợ gả con nên đến mua mau kẻo hết phải mua nơi khác mắc hơn uổng lắm.

Đây bán rẻ lạ lùng.

Muốn bán

Vì gấp đi nên muốn bán một cái xe hơi mui trần hiệu Peugeot, máy móc không trụt trật, 10 mã lực, 6 cái bánh xe còn tốt, bánh mới nhiều. Bổ có bảo hiểm. Đồ đồ phụ tùng. Có tiền ở đàng sau.

Giá ..... 400 $

Muốn thử xin hỏi tại trước.
Muốn hỏi điều chi, xin đến.
240 đường Pellerin.

Muốn bán

xe-hơi FIAT 16/18 mã-lực số C. E. 566

CÒN MỚI

có đủ đồ phụ tùng

Xin hỏi nơi bon-quán :

IMPRIMERIE DE L'UNION
57, *rue Lucien Mossard*
SAIGON.

Muốn bán

Một cái xe-hơi **Fiat**, type 509 7 mã-lực — 5 chỗ ngồi — Bề ngoài giáng trong còn mới — Mô-tơ mới thay. Cả vỏ ruột bánh-xe cũng đều mới. Và có đủ đồ phụ-tùng.

Ngài nào muốn mua, xin do nơi báo-quán « Lục-Tỉnh Tân-Văn » 57 rue Lucien Mossard, mà thương-lượng.

Bệnh đau cổ họng là thứ bệnh nó làm cho ta không thiết gì sống nữa.
Thường khi bịnh chiều mát mẻ bệnh đó bàn chơi, vì thường-thường phải nóng nực. Ta phải chữa bệnh đó mau, như vậy ta phải dùng chai bình ho.
BỆNH HO - SỐ-MŨI
HO NẶNG SƯNG CUỐNG PHỔI
sẽ chữa khỏi hẳn, không có giai giảng nếu lúc ta mới mắc phải chất bơi, lem giang, lỏ giang, mà ta giữ gìn ông phòi ta, ông ngày thứ
THUỐC VIÊN
BRONCODYL
Nhuận rất rẻ rang, bất cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngày ; hết ho, khỏi sổ mũi mà tai hết cả ; thân thể ta được khoẻ mạnh.
Bán đang bán ở các hàng bào-chế và ở Pharmacie Centrale J. MUS ở Saigon

Khăn đen Suối-đờn

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng từng theo ý mỗi ông ; xin viết thư nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm ý theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mẫu đồ sẵn để bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và nhiễu gò kiểu mới giá... 3 $ 50
Bùng và nhiễu gò hạng nhứt..... 2.50
Cẩm nhung nhiễu giá..... 2.00

NGUYỄN-V.-BÚP
Chủ Suối đờn
par Lai-thiêu (*gare*) *Binh-thám*

Một người cai quản chi ngánh của một hãng bảo hiểm gian hùng rồi trốn mất

Một hãng bảo hiểm nọ ở Saigon có một cái chi ngánh ở Mỹ-tho, do một người Annam tên là Trần-văn-Trang cai quản.

Từ bữa nào tới giờ, thì Trang rất lấm vui lòng hãng chánh, tiền bạc đâu đó phân minh, không để sai lộn một su con nào cả. Nhưng mới đây, Trang đổi tánh, gian hùng và chuyển tối trốn mất.

Trần-văn-Trang có lãnh của ông Thái-văn-Hồ, chủ hãng xe đò Hiệp-Lợi, một số bạc là 53 $ 16.

Lãnh rồi Trang không làm giấy tờ bảo kê gì cả, bỗ nhà trốn mất.

M. Thái-văn-Hồ đã đâm đơn cáo hôm 18 Mai vừa rồi. Ông chủ hãng bảo kê chánh ở trên nầy cũng đã dứt đơn kiện anh giúp việc gian hùng ấy.

HO SỔ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực !
Hơi các người khó sự về bịnh đau phổi, bịnh ho ra đờm, bịnh hen ! Nhưn người nầy mà xem, chẳ khác gì các người sơn gương vậy.
Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chống hơi đau được lên. Xin cung hảo rằng chữa bịnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.
Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Fougny, S-et-O.) trước bị bịnh đau phổi, bịnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết : « Từ lúc bắt đầu phải bịnh tối ho có ngày, nhọc cả người và như sẽ ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cự tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khắc ra đờm song mới được yên.
« Một người bạn khuyên tôi nống thuốc ngọt xứ Vosges, thật nống thuốc đó tốt qua, ngay lúc đầu tôi dùng hết ngày. Bịnh ho người đi, tôi nằm ngủ yên được. »
Vậy nếu các người mắc bịnh ho sổ mũi, bịnh đau phổi kinh niên, bịnh hen, nhọc nhằn, tưởng như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là ho ra đờm luôn luôn : Cứ nống thuốc ngọt hiệu « Vosges Cazé », thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như mọi người vậy.
Sirop des Vosges Cazé
Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu CAZÉ, Pharm. 60 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Savon Cadum
pour la toilette et le bain

Phần nhiều thứ sa-bong thường dùng, người ta hay rộn vì có thứ muối chất mặn qua họ dùng như mỡ, ông nhân, [illegible] và nhiều chất vô ích có thể làm cho da thịt khô, [illegible] mang và làm hại cho sự mạnh khoẻ của da thịt là khác.

Làm sao mà biết chắc được một thứ sa-bong trong [illegible] Dầy có dùng [illegible] mà thứ, nếu liệm mà nóng và cay, thì nghĩa là thứ sa bong ấy có chất muối mặn chiếu qua và nó sẽ làm cho da thịt chai cứng hết.

Cách làm của thứ sa-bông CADUM thì thiết kỹ lường, người ta dùng toàn vật dụng tinh khiết nên cho sự vệ sanh kỹ lưỡng ấy mà dùng sa-bong này thì nước da trở nên mịnh màng, hợp theo phép vệ-sanh và trở nên trắng trẻo.

Ngoài da của người ta có muôn triệu lỗ chưng lông nên phải hoạt động thông thả vì nếu nó bị nguội hoặc bít bùn bám cùng các vật gì dơ dáy khác bít đi thì lỗ chưng lông ấy không phát ra nổi mồ hôi được, vì thế mà nước da phải đổi màu, ngoài da thì nổi mụn và ngứa ngáy ít mình.

Thứ sa-bong CADUM thì có nhiều bọt và chất mềm, mấy thứ sa-bong tốt vô lỗ chưng lông người ta, nó lông đó dưa dầy ra hết, ra làm cao lỗ chưng lông được thông thả nó nắp như thường, sự đó là điều cần nhất làm cho da thịt trở nên mịn tốt.

Thứ sa-bong CADUM lại còn lợi hơn các thứ khác nữa vì dùng nó tôi biết nó rẻ và lại còn cung bằng ba hơn mấy thứ sa-bong thường.

Đại-lý độc quyền tại Đông-Pháp POINSARD & VEYRET

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Đại-Dược Phòng
Mông thường Đại-Nam Ngự đăng Long bội-tinh

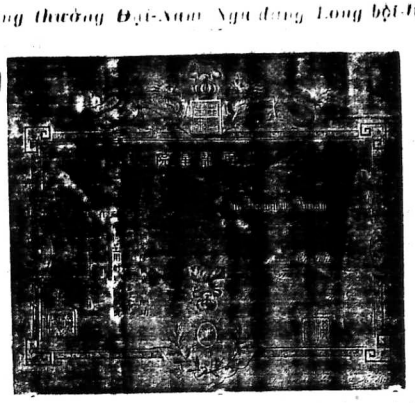

Bổn-dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon, đường Quảng Đông, mốc bài 58, sau lại dời về số 47 cũng ở đường Quảng-Đông, từ ấy nhân nay đã ba mươi mấy năm trời, lại cũng nhờ có công nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Y học sĩ Việt-Sanh đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hợp thời nghi, người lại dùng những thượng phẩm dược liệu trong hai mươi mốt tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam-Việt, để cho hải nội chư quân-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp trí với các đấng Danh-y mà nghiên cứu các lánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bên Nam nầy, bốn mùa tám tiết, hàng thứ thế nào tuy nghi mà chế luyện ra cho hợp theo phong thổ xứ nầy; bởi nhờ có dày công như vậy, cho nên những thuốc của Bổn-dược-phòng mà bán ra, thì thứ nào cũng tốt, thứ nào cũng hay, bá phát ba trúng, lu thì lủ nghiệm, công chưng rất hoan nghênh.

Bởi Bổn-dược-phòng Chủ-nhân đã dày công khó nhọc với nhân-quần xã-hội bên cõi A-đông nầy, chế ra được nhiều thứ thuốc hay, để mà cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong Khải-định thất niên, là năm Tiên-đế Nam-triều giá lâm Saigon, Ngài đã ân tứ cho ông Lương-y Việt-Sanh nơi Bổn-dược-phòng nhứt diện Kim-Tiền.

Qua năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim-biên Quốc-vương ân thưởng nhơn tài [illegible] Moni-Saraphon; đến năm 1929, lại được Kim-biên Quốc-vương thưởng thêm một cái médaille bằng vàng nữa.

Mở dầy Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khải, tự Thiều-Bá, có công bào chế và chọn lựa các thứ thuốc hay và tinh khiết kỹ lưỡng, gởi qua dấu xảo, quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh phủ ban khen và đãi cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi Khải một tấm Đại-Nam Ngũ-đẳng Long-bội-tinh mà Bổn-dược-phòng đang treo cái bằng cấp lên đây cho liệt vị thân chủ lãm th[illegible]

Ấy là một đại rất vẻ vang rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi phải tạm kính đôi lời ngỏ cùng Liệt vị thân chủ yêu quí cũ Bổn-dược-phòng nay, hãu có chia vui với chúng tôi và mừng giùm cho Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là Vi Thiều-Bá Tiên-sanh ngày thêm rạng vẻ.

KHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG.
Đồng-nhân cẩn kh[illegible]

Giúp học thêm tiếng Pháp
CUỐN
HỌC LÀM PHÁP VĂN
CỦA ÔNG
TRẦN-VĂN-THẠCH
Cử nhơn Văn-chương
Được công chúng hoan nghênh
ĐÃ BÁN ĐƯỢC 2300 CUỐN TRONG 4 THÁNG
Gởi mua nơi:
Imprimerie-Librairie de l'Union
Saigon

Ai muốn?....

Có một người đờn bà có con học tại trường Bổn-quốc; hiện giờ bà có lãnh năm ba vị học sanh cũng học tại trường Bổn-quốc về ăn-ở tại nhà bà. Bà hết lòng chăm-nom lo-lắng việc ở-ăn rất tử-tế lắm.

Vậy những nhà nào ở xa, có con lưu học tại trường Bổn-quốc đây, muốn cho được có nơi ở-ăn tử-tế, khỏi lo ngại đều chi, thì nên tìm đến nhà bà mà gởi gắm. Bà sẵn lòng chiếu-cố.

Nhà bà ở lại đường
Pierre Flandin số 27 — Saigon

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỚN
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐỂNG KHỎE MẠNH LUÔN
Thuốc hướn mấy trị con chứng bịnh:
NƯỚC ĐẮU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG ĐẦU TỨ, CHÓNG MẶT VÀ KHÔNG THƯ THỚI
NHÀ THUỐC Lương-Y DEHAUT 147 Faubourg St-Denis Paris, nơi bán "Vinot du Docteur Cadet"

CỨ DỮ GÌN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bịnh sẽ khỏi ngay, lại xét làm việc dễ dàng. Vì nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và [illegible] khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa danh rất công hiệu cho các bệnh sau nay:

Đau-lưng — Nước tiểu đục — Có cặn trong bàng-quang.
Bệnh thấp — Sưng bàng-quang
Đau gang-thắt lưng — Quá lợi tiểu — Huyết sấu sinh mước tiểu vẩn
Sưng-mắt-cá-chân

Một hộp 8f50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14f85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG
Bán tại các hàng bào chế tây và gởi mua tại nhà H. BINAC, Phơm, số 26 Phố Ferdinand, PARIS.

Vừa khéo vừa ký

Đã lâu, chúng tôi vẫn chuyên về đường thiệt-nghiệp, lánh lâm nhà-cửa và đình miễu, ấy là cái sở-trường. Bất-luận muốn làm bằng cây cái, chúng tôi cũng sẵn có. Lam hoàn-thành rồi đem tới dựng. Lại cũng có đóng bàn tủ nhiều kiểu khéo đẹp và kỹ-lưỡng, ai dùng cũng được vừa ý và khen ngợi. Như là đóng toàn bằng cây danh-mộc.

Vậy mong đồng-bào xa gần đều một lòng chiếu-cố, chúng tôi sẽ làm hân-hạnh và cảm-tạ lắm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Vinh dit Dưỡng
tại gare xe-lửa Lái-thiêu.

CHỚ NÊN NGẠN-NGẠI.

Nếu ta bị đau, không nên chỉ dùng một thứ thuốc nào mà chỉ làm cho đỡ mà thôi. Nếu uống thứ thuốc nào mà chữa khỏi hẳn cho mình. Và tại nếu ta mắc phải các bệnh mà nhiều người thường mắc như những bệnh đau dạ dầy, nhức-đầu, đau bụng, đau nhẩm nhói bên cạnh xương, bệnh nhọc mệt, mỏi gân, thuốc PILULES PINK có thể chữa khỏi hẳn cho ta.

Thuốc PILULES PINK chữa khỏi [illegible] những bệnh [illegible] máu và bổ thân [illegible] mỏi, và, theo [illegible] thực của mọi người đã [illegible] nghiệm, tại rằng thuốc ấy là [illegible] thuốc bổ huyết và bổ [illegible] rất hay, mới thọ thuốc bổ công-hiệu thái mạnh lắm.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc rất thần [illegible] để chữa bệnh thiếu máu, [illegible] mỏi, nhọc mệt, bệnh nơi thần-kinh, bệnh trở về già đau dạ-dầy, nhức-đầu, xanh nguyệt sắc diện.

Thuốc PILULES PINK đã có bán khắp các hàng thuốc tây

PILULES PINK DES PERSONNES PALES

Bình sang độc và đường tiểu-tiện của đờn-ông

Là một quyển sách rất có ích để cứu bịnh cứu khổ cho phần đông các bạn thiếu-niên.

Ông Lương-y Trương văn Quế rất dày công soạn ra một cách kỹ-lưỡng tinh-tường.

Giá mỗi quyển 0$90. — Ở xa gởi luôn 1$00.

Có để bán tại NHÀ IN UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA, 57 rue Lucien Mossard Saigon.

DÀY BẰNG
Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đăng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây bằng (*dorures*) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thư liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard,
SAIGON

Thuốc thơ **INJECTION PEYRARD**

thứ thuốc thụt xây che ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác. Để trị bịnh lậu, mới hay lâu đều khỏi cả.

Trong 222 người Áráp thì 221 khỏi hẳn y như lời phán lại của các lương-y Alger. Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Chớ bỏ qua rất uổng

Trong mấy kỳ xổ số «Tương Tế» thì người Nam-kỳ trúng nhiều hơn hết.

Xứ Nam-kỳ có sự may mắn ấy, chúng ta nỡ nào bỏ qua chăng?

Chúng ta nên thừa cơ dịp tiện nầy mà giữ cái hên ấy lại cho mình.

Ta nên mua giấy số giúp Hội quán ủy-ban sinh Đông Pháp ở Paris.

Số đơn đặc trưng	30.000$	30.000$
2 số trúng mỗi số	10.000$	20.000$
4 số trúng mỗi số	5.000$	20.000$
10 —	1.000$	10.000$
20 —	500$	10.000$
100 —	100$	10.000$
137 số trúng		90.000$

Xin độc-giả chớ dụ-dự. Không biết chừng qui-vị sẽ có phước trúng một số.

GIÁ MỖI MỘT SỐ CHỈ CÓ 1$00

Ở PARIS

các bà sinh đẹp muốn giữ cho da mặt được mịn màng hoài thì đều dùng

CREME SIMON

thật hiệu nghiệm, hạp theo vệ sanh, giúp ích được và đáng nên dùng.

Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi, côn dương ướt, thoa nó lên sẽ thấy hiệu nghiệm liền.

Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chấm một thứ đó mà thôi.

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TÌ, PHE PHỔI

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc quí khác nhau cho trong đó là là bình đau ... tì phế nổ, không đó nó làm cho hờ... bịnh trở lại nữa, ... là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai đều muốn trở cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu, cũng mạng vì nó làm cho ... tì phế phổi được trong ... h tang ấy chu ... vận đồng nhau mà làm cho vật thực có tốt cho con người.

Dùng thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó ... đều ... đồng được hết, nó thấm và nó mau thấy, thêm sức chẻ được khỏe mạnh.

Muốn trị bịnh đau ti-vị cha ... gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bao tử mắc-trướng, sinh ruột sư-ng hao tổn sung ruột, đau gan; muốn cho chứng bịnh ấy không hóa ra bịnh huyết suy, giảm gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như có trong trắng, trông gà lau bậu t'u, vì lỏ lói và các chứng bịnh nặng hơn nữa, trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Hai thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc, để tàn trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào-chế ở thành JEUMONT (Ind NORD)

LOTION
NYTHIS
Gellé Frères — Paris

Tant vaut l'alimentation maternelle
Tant vaut la santé du nourrisson.

AUX JEUNES MÈRES

Pour procurer à l'enfant un sang riche, il faut lui donner un lait riche, et, seule une alimentation rationnelle permettra à la maman qui nourrit de faire face aux exigences de la nature. L'essentiel pour elle n'est pas de beaucoup manger, mais de bien manger, c'est-à-dire de choisir et de varier les aliments et d'assurer délibérément ceux qui sont plus agréables, sont non néfastes ou de digestion malaisée. Prescrivez une base de l'alimentation journalière, autant que possible comme adjuvant au repas du soir, le Phoscao fortifie la maman et lui permet de donner au nourrisson un lait sain, riche, fécond, véritable philtre de santé. Le Phoscao, aliment complet, est indispensable à la mère qui dépense pour deux; il lui conserve toute son intégrité physique et assure à l'enfant une robuste santé.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des fonctions digestives

Le plus exquis des déjeuners — *Le plus puissant des reconstituants*

ENVOI FRANCO D'UNE BOITE-ÉCHANTILLON

187

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

Enterobyl

ÁNG-TÊ-RÔ BI-LỜ

THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nầy pha vào nước lã

Thiếu chất ở lá gan . . . . . .
Bịnh táo kết — Bịnh gây món
Bịnh ngoài da . . . . . .
Bịnh ở các xứ nóng . . . . . .

E. DEHAUSSY, là quen đốc-tơ khoa vật lý, Cựu nhân khoa cách-trí. Nguyên làm dẫn coi các công việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÁO CHẾ TÂY

Saigon : Pharmacies MIS, SOUDENE, BARBEROUSSE, SABREAU, FRANCO-ANNAMITE

CE QUE FEMME VEUT...

GELLÉ FRÈRES

PARFUM EXQUIS

AGENCE IMMOBILIÈRE DE L'INDO CHINE

211 213 Rue Catinat et Angle Rue d'Espagne

-:- SAIGON -:-

Téléphone : 895

CO E LUGAGNE INTERNATIONAL

A. I. D. L. I.

MUA BÁN — Nhà cửa, vườn tược, ruộng nương, đất cát, nhà vườn, phố hàng buôn ... h ... mướn nhà vườn, nhà ở phố, gọi đi hàng tại Saigon Dalat, Cap Saint-Jacques ... v ... Cho vay cách giản tiện có thế chưn. Lãnh ... quản huê lợi. ... lãnh cai quản nhà cửa. Lãnh cai quản vườn tược. Lãnh kiểm soát vườn tược. Đổi chác và giao thông.

GÂY MÓN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung tức mau mạnh, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trị bịnh. Thuốc nầy bán thạnh hành tốt lắm vì các thứ thuốc có tánh chất Paris đều đáng nể.

THUỐC HIỆU **ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"**

là thuốc để uống trừ những bịnh:

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cơn
Nhứt đầu, nhứt ốc, nhứt răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trệt co

có bán công trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đăng hiệu "USINES DU RHONE" một chất thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khỏi, xin dùng :
thử thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

In theo đóng tờ dẫy hiệu.

RẤT THÂN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bao-chế tây.

Liêu-trai chí dị

Chuyện nàng A-Sâm

(Tiếp theo)

Hè-San lại hỏi: « Còn rồ ông ở đâu ? »

Ông già đáp rằng : « Con tôi chưa có nơi nào. »

Hè-San nghe nói mừng thầm; kế thấy đã ăn dọn ra đã hết; ăn uống xong rồi Hè-San hết lòng cung kính mà nói rằng : « Tôi là khách tha hương, mong ơn người cố cập dầu cho đến rạng rằng tôi cũng chẳng dám quên; nhưng tôi thấy ông tứ tế quá, nếu tôi mới dám đàng đột mà tỏ thiệt một lời, vì tôi còn một đứa em trai tên là Tam-Lang được 12 tuổi, có học chữ và nay lại học nghề buôn, thiệt chẳng ngu khờ chi, ý tôi muốn cầu xe tơ kết chỉ, chẳng hay ông có chê chỗ khó hèn cùng chăng ? »

Ông già ấy mừng lắm và nói rằng : « Lão-phu ở đây cũng là người kiểu ngụ, thằng được nương cậy nhau, xin cho một chỗ ở, lão đời nhà hết yên đó mà ở, cho khỏi trông chờ nhờ đường chi nhau. » Hè-San ưng chịu và đứng dậy kính tạ ông già. Ông già ấy ăn cần sắp đặt chỗ cho Hè-San nghỉ rồi mới lui vào nhà sau.

Gà vừa gáy sáng, ông già đã bước ra kêu khách dậy rửa mặt, Hè-San sắm sửa ra đi, lại trả tiền cơm, ông già ấy cố từ và nói rằng : « Dê hèng ! Đãi khách có một bữa cơm, có lý nào mà lại lấy tiền, huống chi là suối-gió, ăn tiền ... phải. »

Hè-San từ biệt ra đi, hơn trót tháng dư, đến khi trở về, còn ... ách xóm ấy độ chừng một đặm. gặp một bà già đi với một nàng con cái, mà cả hai đều mặc đồ tang, khi đi đến quán nghỉ là A-Sâm, còn nàng ấy cũng ngồi Hè-San chân chấm, rồ giọt chéo áo bà già và kề tai nói nhỏ, khó nghe biết nói tiếng gì mà bà già ấy liền đứng ch'on lại, ngó Hè-San mà nói rằng : « Ông có phải là họ Hà đó chăng ? »

Hè-San gật đầu thưa phải. Bà già ấy tỏ ý buồn thảm mà nói rằng : « Nhà mu thiệt bất hạnh quá, ông đã bị vách tường sập đè mà thác rồi, nay mẹ con mu mắc đi tìm mộ, ở nhà không có ai, xin đừng dựa một bên đường đây mà chờ mụ giây lát, mu sẽ trở về liền. » Nói rồi liền đi thẳng vào rừng, hồi lâu mới trở lại, trời đã tối rồi, bèn dẫn nhau đi lên; bà già ấy than thở nỗi ông rồi ro, nỗi nàng còi cút rồi khóc ròng. Hè-San thấy vậy cũng đau lòng. Bà già ấy lại nói rằng : « Nhân tình xét nấy rất nên khe khắc, con côi mẹ và thiệt cũng khó mà chi độ cho qua ngày tháng, chi bằng tính về cho sớm thì tốt hơn. »

Hè-San cũng cho là phải, khi vào nhà rồi bà già liền đốt đèn lên, lo dọn cơm mà đãi khách; ăn uống xong rồi, bà già lại nói rằng : « Thiết anh gần đến, lúa thóc tối đã đói lắm rồi, chỉ còn lại chừng hai mươi ngoài hộc, xin khó mà đem đi đặm ; nhưng cách đây chừng 4 5i đặm, nơi phía bắc có một cái nhà ở lại đầu xóm, người chủ nhà ấy tên là Đàm-nhị-Tuyền, ấy là người thường mua lúa của mụ, xin anh chở nài khó nhọc cỏi ngựa đến đó trước đem chừng một tài mà nói cho y biết rằng của bà già ở làng Nam-thôn, còn mấy học lúa, ý muốn bán đi dặng lấy tiền để dùng làm lộ-phí, xin chịu nhọc một phen. » Nói rồi liền giao tài lúa cho Hè-San.

San dụa ngựa đi liền, đến nơi gõ cửa mà kêu, có một người dân-phu buồng lớn mở cửa bước ra, Hè-San nói y như lời bà già đã dặn và trao tài lúa cho người ấy rồi quay trở về. Trong giây phút có 2 người dân-phu đẩy 5 con la đến : bà-già bèn dắc Hè-San đến chỗ để lúa, thì là một cái hầm, San xuống hầm cầm lúa : mẹ con chuyển lúa lên, chẳng mấy hồi đã đầy hết mấy bao, bọn dân-phu để lên lưng la mà chở đi khu hồi như vậy đã ba bốn lần mới hết lúa ; tính tiền giao cho bà già ấy xong xuôi, bà già ấy bèn để lại một tên dân-phu với 2 con la, dặng chở đồ-đạc đem về phía đông.

(Còn nữa).

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Gérant : LÂM-VĂN-NGÔ.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
84, Rue Lucien Bonnard — SAIGON

Image. 2318 ... lacunes
Ce 17 mai 1933

THUỐC NHỨC ĐẦU

ASPIRINE

DES

USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :

NHỨC ĐẦU

BỆNH CẢM

BỆNH GHÍP

CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHẬN KỸ TÊN HIỆU

" USINES DU RHONE "

mới chắc là được thuốc bảo chế tinh xảo và công hiệu

1207

VIN

TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầu là vị đại bổ gân cốt cũng là trấn kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đã tiền môn, hễ nống rượu nầy vô, thì ắt đáng cỡ lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mảng hơn xưa

Còn con nít liệt nhược, dân bà mất máu, có huyết bạch, có chứng, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bởi, ăn mặt đỏ sáng, tinh thần trấn kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

Các cô cô em !

MẮY CHO CÁC EM NHỎ CỦA QUÍ CÔ ĂN SỮA ĐẶT CÓ ĐƯỜNG

NESTLE

LAIT SUCRE CONCENTRÉ NESTLÉ — MARQUE DE FABRIQUE — NESTLÉ & ANGLO SWISS CONDENSED MILK CO. — PARIS

HIỆU

con chim

là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLE số 25 đường Mac Mahon có mách đợc nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc ngữ của Bác sĩ Vidal — Quí Bà quí Cô muốn đặng xin hỏi tại hãng sẽ gửi tặng.

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE

CARREAUX & MOSAIQUES

Maison Fondée en 1909

rue d'Arras et Lucien Lacouture

CHODUI — SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-mân dù thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắc : (Adresse télégraphique) NASACAMO - SAIGON

VÔ RA THƠNG THÁ

hãng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui. gần trại linh tập Ở ma.

NÀY THUỐC CHỨ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau ngang thắt lưng, bệnh nhức xương, bệnh sưng mắt cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nấu có chất vôi. Hễ nên dùng nay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai cũng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy khoẻ, khỏe, nhẹ nhàng để làm việc. Các bà Lão sẽ hồng, huyết mạch không điều hay ngày ngất, nếu uống nên sơi vai lắm. THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8fr50 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14fr85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Phârm, số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIÊM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

Thuốc viên — Khỏi lo phế tỉ vị

BISMUTH — ARSENIC — MERCURE — SYPHILIS

SIGMARGYL

Laboratoire Chimiothérapique 2 Place du Théâtre Français PARIS. — Toutes Pharmacies.

A Saigon : L. SARREAU, Pharmacie Vietnamienne, MUS, Pharmacie Centrale

TÌ-VỊ DƯỠNG LÀNH MẠNH

NHỜ THUỐC BỘT

CỦA ÔNG TÂN-SĨ Y-KHOA

POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà biếng ăn không uống, tiêu hóa chậm trễ, khó nhọc, nặng bụng hay là ngán lắc, sau khi ăn cơm rồi chẳng [illegible] ông, quí bà hay ợ chua, ói, nhứt đầu chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi lười động trăng hơi thở [illegible] thối thối miệng, sình bụng không? Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt bọn da buồn nôn, khi thì thảo da khi thì bón không? [illegible] mỏi ác đau bụng, có nổi mẩt nhọc, thở hào hển, ban đêm tức tưởi, chiêm bao ngủ không được chăng?

Phải nhớ trong tri rằng thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông, quí bà hết sự đau đớn ấy, và các chứng bịnh nó làm cho quí ông, quí bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho [illegible] hoàn lại như cũ rất mau. Không thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngũ tạng lục phủ lưu, đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông đồng, tinh thần trang kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Quí ông, quí bà ai ai cũng đều tỉ vị, vậy thì uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó để mà tri bịnh ấy.

Hỏi thuốc bột *POUDRES DE COCK* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *JRUMONT*, tỉnh Nord.

DẦU "*CRESYL*" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã từ thiên cách bác học, có một mình dấu hiệu :

CRESYL-JEYES

BỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM ĐỂ NƠI ĐỘC HẠI — PẾT MÙI ÔI HÔI

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN — [illegible]

THIỆT HỮU ÍCH — [illegible]

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG — [illegible]

HÃY CẨN CẨN NƠI [illegible] "CRESYL-JEYES"

XÃ HỘI ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT (6)

ÔNG THẦY CHÀ

Tác-giả : Cô LIÊU-CHƯƠNG-ĐÀI.

Tiếp theo

Cậu ba Tài và vợ lo chôn cất cha, lúc tang ma Hội-đồng Chẩn không dám léo tới chỉ sai người đi điếu. Cậu ba gặt ngang chẳng nhậm. Xong xuôi việc đám tang vợ chồng ba Tài bồng trống đi vô miệt Thạnh-phú mua nhà là mà ở. Lúc cha chết còn để lại bao mặt được ít ngàn. Từ đây về sau cậu ba Tài lo việc trả thù cha chẳng ngày nào là ngày cậu xao lãng.

Sau đó chẳng bao lâu thường-xuyên đem trao cho Hội-đồng Chẩn một phong thơ. Không biết của ai gởi lại ông mở ra đọc rằng :

Thạnh-phú le..... 19.....

« Thưa chú Hội-đồng,

« Vẽ phần hưởng-hỏa chú ăn mấy « năm nay đó trước vốn của tía tôi. « Chú bắt lỗi chả kiện chú lấy lại. « Bây giờ chú đã làm tròng làm tréo « đem cố đem thục, không có chi « bên tôi đứng tờ giấy. Như vậy chú « có lỗi lớn vì chú biết rằng đất « hương-hỏa chẳng được phép đi « cầm cố cho ai. Hồi trước, tía tôi « cũng vì đó thất kiện chú có nhớ « chăng ?

« Nay mai tôi sẽ mời bổn-lộc, « trưởng-tộc và ký-lão nhóm xét việc « chú làm xin truất phần hương-hỏa « chú và đem vẽ chi nhánh tôi ăn. « Lại nữa đối với mấy lệ giỗ, chú « làm đơn sơ thất bậc, không xứng « đáng làm người coi sóc tuần tự « hưởng, quyền giỗ chạp.

« Tôi có mấy lời cho chú hay « trước, kẻo sau nầy có việc kiện « trưa lôi thôi, chú chớ trách chéu « vô tình. Bà con ai ai đều than « phiền về việc chú làm hết.

Nay thơ,

ký tên DƯƠNG-VĂN-TÀI.

Đọc thơ xong Hội-đồng nhích mép cười gay gắt một mình và nói lẩm bẩm.

— Đồ khốn kiếp, nó tưởng dọa như vậy tao sợ hay sao?

Việc đó rồi êm không nghe cậu ba Tài rục rịch gì cả. Hỏi thăm bà con ai cũng ngơ ngẩn, ông Hội-đồng chắc bụng để quyết cho cậu ba Tài làm phách dọa nạt ông chơi...

Bữa kia ông Hội-đồng Chẩn đi chợ Mỹ mua đồ, thừa ưa lại gặp cậu ba Tài.

Hai đàng gặp nhau chỉ mặt, lành mặt không được, ông Hội-đồng buộc lòng phải đứng nói chuyện với nhau. Lời xa, sự gần, cậu ba Tài đau rằng cha cận chết đây cũng vì ông Hội-đồng. Nói chừng nào cậu lại gắt lên chửng nẩy :

— Nếu chú không chịu làm tờ trả lượng đất lại của tía tôi bán giá cho chú mấy năm trước thì chú chớ mong thoát khỏi tay tôi. Tôi nói cho chú biết chú ăn qua ai chớ đừng trông ăn qua thằng nầy, có ngày nó đẹp chú bằm nhỏ gỏy mầm cho chú coi.

Cậu ba Tài hăm dọa và chuỗi mắng ông Hội-đồng nhiều đều nữa, lúc đó ông Hội-đồng muốn phân bua chứng cớ, để lính bắt cầu lái về tội cậu hăm giết đòi danh ông nhưng vẫn người đi, bết làm thế nào nếu ông phải gượng trả treo và thách cậu ba :

— Mầy có giỏi làm gì được tao thì làm thử coi đừng có hăm dọa vô ích. Động đến chơn lông tao không được lựa là..... Thằng cha mầy hồi còn sanh liền kia còn ở nước dưới tao mà. Đất ruộng gì đâu trả lại cho mầy? Cha mầy bán tao mua giấy tờ hẳn hòi, đã qua bao rồi...

Ba Tài chưởi thề rồi bỏ đi tuốc không sân ai thì dụ nữa.

Ông Hội-đồng về nhà nắm gặt tay lên trang suy ngũ một mình rằng :

— Thằng nầy còn sống ngày nào thì ta không nằm yên với nó ngày nầy. Ta phải làm thế nào hoặc cho nó ở tù tục xương trong khám, hoặc cho nó bị đày đi và mới được. Phải chi nó ở gần đây biểu bày trẻ lên đốt trong nhà nó ít là truyền-đơn, ở đó, coi nó còn rộng bọng hết.

Bản-quyền sở hữu.

(Còn nữa)

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Ta thuốc hồi mỹ-tửu đã [illegible] uống từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do

Mật uế và Đờm dãi

sinh ra, nghĩa là

các bệnh ở Gan, ở Dạ giày (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh động huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê thấp.

Phải nhận kỹ tên ký

G. ROCHER, Dược chế chuyên môn

PARIS, 32, Rue de Grenelle

Bán ở các hiệu thuốc

Enseignement Primaire,
Primaire Supérieur et Secondaire

LYCÉUM LIBRE HONG-BANG

68, 70, Rue Jules Ferry et 39, Rue Lamblot -:- HANOI

Lé Trường tư-thục [illegible] (ở Đông Pháp chỉ mới có Trường [illegible] được phép mở đến [illegible] có đủ các lớp từ lớp Đồng ấu (Cours Enfantin) đến ban Tú tài (Cours du Baccalauréat) có lớp riêng cho nữ học-sanh, có thêm lớp [illegible] chuyên dạy pháp-văn, toán pháp, triết học, có lễ nhà đại thi sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu cũng đến dạy văn văn và quốc văn buổi tối. Có chỗ cho học sanh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính đắt. Có phòng thí nghiệm có thơ viện xem sách, có sân chơi um tùm cây cối rộng non một vạn thước vuông. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. Giáo-sư (Tây Nam) Tú tài, Cử nhân, Kỹ sư bằng lòng giúp việc.

Quản-đốc: ông Lenoette Ferron, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Cứu tế toàn quyền Đông Pháp đã đề thuyết bình 100 lần các đồn trong Nam ngoài Bắc đã đào luyện cho học thiếu-niên bên Pháp trong khoảng 30 năm trời nay lại đặt hết tâm lực rèn cặp cho bọn thiếu niên Annam cho chóng được thành tài.

Ngày nay đã có một trường qui mô kỹ lưỡng như tiểu tưởng học-sanh phụ huynh học-sanh ở Đông Pháp lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngày khai trường đến 1er Septembre xong, vị người xin học [illegible] và chữa sửa nhà trường cho xong mới có các lớp về ban [illegible] (cycle primaire) và về ban Tú tài (cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu-học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N. B. — A ở xa hay không thì được vào trường nhà nước chậm 1 ngày cũng nhận.

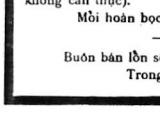

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIA MẠO

HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bình *đau lậu*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có dấu hiệu **MIDY**.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PILULES PANH KO

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu lắm và tăm nhuận các cân tây. Thuốc nầy làm cho hết đói, làm cho [illegible] trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bình thiếu-máu, bình phiền [illegible], bình gầy-mòn, các bình trí tiu lớn số và [illegible] bình trở về già, bình đau bao-tử, bình nhức đầu, bình cân lực nuối mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NAT DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh phủ Đông-Pháp

Vốn 1 000 000 lượng (Thượng-Hải)
và 8 000 000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP : SAIGON 26, đường Chaignesu
Chi nganh ở tại Hanoi 53 Đại lộ Francis Garnier

Muốn dự để
Lập tư bổn
Muốn có sẵng vốn
cho con cái lúc đôi bạn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM :
Vé 1.000 đồng. — trả mỗi tháng 8 đồng.
Vé 500 đồng. — trả mỗi tháng 4 đồng.
Vé 250 đồng. — trả mỗi tháng 2 đồng.

Đặng dự vào.
1°— *Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.*
2°— *Cuộc chia ½ tiền lời của Hội, sau khi đóng đủ ưng 2 năm.*

Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và từ tế động làm quảng lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta [illegible] bình ho ngày lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nóng đầu, ngứa mũi. Trước tháng thường hay [illegible] sau lại [illegible] hắt hơi [illegible] ngày, sương sương [illegible] nhức xương sống. Hồi [illegible] bình cảm, bình ho sổ mũi [illegible] làm không chữa, các người nên [illegible] chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu Vosges Cazé [illegible] Cazé ông lượng [illegible] cho là [illegible] bình ho [illegible] thuốc [illegible] hiệu nhất, ho nặng quá [illegible]

Ông tôi không [illegible] nhức đầu. Các người [illegible] mấy cái [illegible] ông tôi. Lecante (Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xir Vosges đã mười ngày rồi. Ngày từ mấy hôm đầu, ho đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách là lùng quá. Nay tôi được để chu đáo, ho đã sắp tan, ngủ yên [illegible] trước. Vì vậy trong ho tôi [illegible] dùng thuốc ngọt "Cazé" của »

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu Vosges Cazé đã kiến hiệu cho nhiều người khác sao tại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như có thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé", chỉ có thuốc đó làm cho dỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu [illegible] chế, hay tại hiệu:
CAZÉ Pharmacien, 68 bis, Avenue de Châtillon, PARIS

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé 120.000.000 Francs
Réserves au 31-12-30 116.666.154 Frs.

SIÈGE SOCIAL
Bd Haussmann
PARIS

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDO-CHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKEOU	CANTHO	NOUMÉA
HONGKONG	HAIPHONG	PAPEETE
MONGTZÉ	HANOI	PONDICHÉRY
—PEKIN—	THANH-HOA	SINGAPORE
SHANGHAI	—HUÉ—	
TIENTSIN	NAM-DINH	
YUNNANFOU	PNOM-PENH	
	QUINHON	
	TOURANE	
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier
Traite toutes Opérations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

TIÊU ĐỘC — PHÁT-HÃN

TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — HẮC LÁO TIẾT BỐ V. V.

TA LỘC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỞ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỞ

(Salsepareille Parisienne)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hàng bào-chế tây

THANH LƯƠNG

Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đi lợn cợn có cát, đau lác-léo

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ÉTAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối
PASTILLES VICHY-ÉTAT — Uống hai ba viên, khi ăn rồi thì để tiêu tăng
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu

COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO-BẮT CHƯỚC

THỦ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÓ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhôm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho lỗn.*

Mấy cái trề tại đường Vivienne Paris, mấy số 8.